

The book cover features a lush, green background with a bokeh effect of light spots. In the foreground, there is a detailed illustration of a garden. On the left, a black wrought-iron fence with circular patterns runs across the frame. To the right of the fence is a tall, rectangular stone pillar with a classical capital. The garden is filled with various flowers, including numerous bright red poppies and white daisies with yellow centers. The overall atmosphere is serene and natural.

IVA TAJOVSKÁ

HOŘÍCÍ NEBE

PROSTOR

Iva Tajovská
Hořící nebe

PROSTOR

IVA TAJOVSKÁ

HOŘÍEÍ NEBE

PROSTOR | PRAHA | 2019

© Iva Tajovská, 2019

© PROSTOR, 2019

Cover picture © Adobe Stock Photos, 2019

ISBN 978-80-7260-425-8

*V závěji hledáme pravdu zasněženou
Každý jen tu svou - Každý jen tu svou*

FRANTIŠEK UHER

Poznámka autorky

Následující příběh volně navazuje na osudy postav románu *Odpust', že jsem se vrátil*. Odehrává se o pětadvacet let později.

Stručné shrnutí předcházejícího děje:

Učitel **Vojta**, voják italských legií, se vrací domů jako hrdina. Tam ho ale čeká nešťastná manželka Anna, která se sama stará o venkovské hospodářství, vyrovnává se se smrtí mladšího syna a s tím, že starší syn je nevěstný. **Anna**, zoufalá z nejistoty, kterou jí přinášel strach o nevěstného Františka, začala kromě jiného vinit muže z možného podílu na synově smrti. **František** bojoval v rakouské uniformě, zatímco vlastenec a legionář Vojta dobrovolně přešel na druhou stranu fronty.

Rozkolu mezi manželi se nepodařilo zabránit ani rodnému příteli **Jaroslavovi**, knězi, který po válce podobně jako tisíce dalších navrátilců prožíval krizi víry. Dokonce ani sirotek **Tonda**, Vojtův žák a obdivovatel, kterého se jeho kantor ujal, nedokázal zacelit prohlubující se trhliny mezi Vojtou a Annou.

Vojta se vydal na krkolomnou cestu do Itálie, aby našel svého syna. Nalezl tam nejen Františka, ale také jeho neduživou dcerku **Sofii**. Její matka poskytla ke konci války Františkovi úkryt a umřela krátce po porodu. Příjezd Vojty a Františka i s malou vnučkou otevřel cestu ke znovusblížení manželů.

Obětavá **Marie**, nevlastní sestra Anny, působila za

války jako ošetřovatelka v lazaretu a později se sama starala o vyvdané děti.

Krušné válečné i poválečné časy se nedotkly hokynářky **Sůrové** a jejího muže. Oba dokázali z každé situace vytěžit maximum pro své obohacení. Společně shromažďovaný majetek se stal pojítkem natolik silným, že ani **Slávek**, Sůrovo nemanželské dítě zplozené se služkou, jejich soužití neohrozil.

Rok 1944

Přísliby moře

Soňa si přivstala, aby na trhu sehnala řezanou květinu. Zlobí ji, že dávno skončila sezona lilí a pivoňek, jejichž vůně se nemůže nabažít. Už i mečíky jsou odkvetlé. Upovídaná babka postávající kousek od restaurace Veselka nabízí každé ráno část z mála, jež nabídne její vyprahlá zahrada za chátrajícím domkem na kraji města. Potajmu máčí květiny ve vodě a doufá, že je prodá dřív, než se poupata horkem skloní k zemi. Do kytice přidává stvolý asparágu a nevěstina závoje se stovkami bílých kvítků. Nadělá to parádu, a pokud ji šikovně sváže, alespoň dopoledne se udrží poslední nerozvinutá poupata vzpřímeně a z trhu už nic neponese zpátky.

Není z čeho vybírat. Kopretiny Soňa kupovala minule, musí vzít zavděk kyticí růží. Přikupuje svazeček koprů. Aby Miloš zase neremcal, že nemyslí na kuchyň. Ale do koprové omáčky se pustí večer, až poleví vedra. Beztak musí spotřebovat vejce, která má z Morašic od táty, rychle se kazí.

Loudá se domů. Nechává se ovanout chladným, vlhkým vzduchem chodby. Stoupá po točitém schodišti s kovovým, zdobným zábradlím. Vstupuje do bytu. Za dveřmi pokoje vidí siluetu Miloše. Není jí do řeči, ale odpověď na pozdrav stejně nakonec bude muset. Její muž ji vždycky předběhne, a pokud dělá, že neslyší, nebo jen něco zamumlá, zkrabatí se mu ten jeho pomačkaný obličej ještě víc a pak se na něj už vůbec nedá dívat.

„Dobré ráno, Soničko,“ Miloš opakuje pozdrav, aniž

by se v jeho hlase ozvala nedůtklivost za to, že mu neodpověděla. Přerovnává knížky, sešity a učebnice, které má ve štůscích navršené na stole.

Tak moc by chtěla taky jen tak vesele zahalekat „dobré ráno“, ale místo toho jí vyklouzne z úst: „Víš, že nesnáším, když mě takhle oslovuješ.“

Miloš dorovná sešity do úhledné hromádky a unaveně se zadívá na svou ženu. „Tak na jaké jméno budeš mít dneska náladu? Sofijko, Sofi, Soňo, Soni?“

Žena se ošívá. Neví, co odpovědět. A vlastně - ani se jí nechce.

„Na mě se nemrač, pokud tě popuzuje i taková hloupost, vyříd' si to s tátou, já ti italské jméno nedal.“

„Zato jsi mi dal náramně důstojné příjmení! Žvejkalová, to je náramně hezký!“ Soňa se nedokáže ovládnout. Narůstá v ní potřeba vypustit ze sebe alespoň drobnou jedovatost, aby se jí ulevilo. Protože její muž má zase pravdu, i když by to za žádnou cenu nepřiznala. O to větší vztek v ní vyvolává.

Ano, od dětství jí říkají Soňo. I po něm to chtěla. Snesla i nějakou tu zdrobnělinu. Dřív, ale teď jí „Sonička“ trhá uši. Protože v tom oslovení slyší připomínku toho, že moc nevyrostla. A už to nikdy nedožene. Že se pokaždé bude dívat na lidi zespodu, uvidí jim do nosu a v ústech každou vykotlanou horní stoličku. A hledět někomu přímo do očí? O tom si může nechat jenom zdát. Nebo vzpomínat...

To dokázal jenom on. Když pak, později, před ní poklekl.

George. Bude to sedm let. Nezapomněla jediný detail těch dvou týdnů. Jejich opakování nebo alespoň stejně dlouhé pokračování by vyměnila za celý zbytek svého života. Její George...

Nebylo možné ho přehlédnout. Ani na plátně kina, do kterého tak ráda chodila, neviděla tak přitažlivého muže. Procházel se od ranních hodin přímořským lázeňským městečkem. Každý den mířil stejnou cestou k pobřeží. Jeho oči těkaly po okolí, jako by stále něco hledal. A pak je přimhouřil, na okamžik se zastavil a začal fotit. Všimla si, že opakovaně některá vybraná místa i věci, jen v jiném úhlu, v různém počasí a v jinou denní dobu. Sledovala ho několik dní.

Začala vstávat s východem slunce. Aby se upravila. Domyslela plán. Uskutečnila ho. V polovině srpna jako obvykle před polednem zahlédla jeho siluetu. Rychle, než si jí všiml, si sundala boty a procházela se ve šplouchajících vlnkách. Muselo to vypadat ledabyly. Náhodně. Protože i náhodě se někdy musí napomoct. Koutky úst jí cukaly napětím, když se k sobě blížili. Měla co dělat, aby se na něj nepodívala. Usmála se, až když byl jen pár kroků od ní a ona odtrhla oči od mořské hladiny. Snažila se, aby její překvapení působilo opravdově.

Zblízka byl ještě hezčí a zajímavější. Výrazně zelené oči mu lemovaly tmavé řasy. Jako domalované. Ačkoliv byl oholený, zárodky vousů v místech, kam patří, dělaly jeho opálenou tvář ještě tmavší. A jak voněl!

Zahleděl se na ni a její čas se zastavil. Poodstoupil, přimhouřil oči, naznačil, aby se nehýbala, a pak ji začal fotit. Chvilí stála jako socha symbolizující údiv. Potom, když vítr rozfoukával její vlasy, se odvážila si je odhodit z tváře. On stále fotil. V jednu chvíli si klekl kousek před ní, naznačil, kam se má dívat, a když skončil a zavěsil si fotoaparát kolem krku, usmál se, stiskl jí přátelsky paži a poděkoval.

To ráno se pak poprvé společně procházeli po pláži. Její nejkrásnější ráno v životě. Nevnímala bolest

za krkem, jak k němu, vysokému a urostlému, vzhlížela. Připadala si jako pobožná, klečící bába, která hledí k oltáři. Snažila se soustředit na bosé nohy, které jí hladil jemný písek. Ale hlavně na správná slova. Byl veselý, smál se sám sobě, když neobratně míchal angličtinu s italštinou. Sejmul z ní trému, když ani náznakem nedal najevo, že by si všiml její nedokonalé angličtiny. Ani netrpělivost, když občas hledala správné výrazy a slovní obraty.

Zajímal se o ni. Řekla, že je tady už pátý týden na prázdninách, ale nezmínila se, že sem přijela na ozdravný pobyt. A už vůbec by nepřiznala, že jí spála prodělaná v dětství způsobila spoustu zdravotních potíží, se kterými se dodnes potýká. Ani to, že ty, které musela nechat doma a kteří doufají, že se tady uzdraví a zesílí, nepotěší, že nepřibrala ani kilo a mořský vzduch a odpočinek nevyléčily ani její astma, ani vnitřní neklid.

On jí vyprávěl o tom, jak se loni vydal ze Států na cesty po světě. Protože hledá inspiraci. A Evropa se svou bohatou historií a nepřeborným množstvím přírodních krás a památek jí tolik nabízí. Tady pochopil, že zde může objevit něco nového, neotřelého. Ale už nechce jen hledat, nastal čas tvořit a pak to sdílet s těmi, kteří mají cit a oči dokořán. Protože jen tak se může vzepřít názoru, že všechno tu už bylo a umělci jen čerpají z předobrazů. Nebo paběrkují, napodobují jiné, případně kombinují to, co vytvořili ti před nimi. Už ví, jak na to. Miluje hudbu, vnímá ji celým tělem, přesto až tady konečně našel směr, kterým se bude ubírat. Fotografie, dobrá fotografie, dokáže odkrýt to, co žádný jiný druh umění. Zachytit skutečný, prožitý okamžik. Zvěčnit ho, a tak zabránit zpropadeným okovům času, aby mrzačily vzpomínání.

Rozuměla mu každé slovo, pro ni to nebyla jen poskládaná slovíčka z učebnice jednoho z cizích jazyků, které se učila. Se zatajeným dechem vnímala jeho příjemný hlas. Obsah jeho slov rezonoval s jejím nitrem. Tak dobře věděla, o čem hovoří, přece i ona chtěla dokázat něco, co člověka přesahuje.

Děda Vojta ji od dětství vedl ke hře na housle. „Máš hudbu v těle,“ ubezpečoval ji a neskrýval hrdost nad jejími pokroky, „musíš svůj talent využít a rozvíjet. Je to dar. Co já, průměrný hudebník, bych za něj dříve dal?!“

Zpočátku hrála, protože mu chtěla udělat radost, později proto, že hudba začala dělat radost jí. V deseti letech, když jí děda daroval větší housle, které dal vyrobit u známého mistra v Hradci Králové, slavnostně řekl: „Žák přerostl svého mistra, nabízím ti svoje obyčejná, kantorská záda, aby ses po nich vyšplhala mnohem výš.“

Začala si uvědomovat, že má možnost být sama na sebe alespoň v něčem pyšná. Věděla, že to, oč ji ochudily nemoci se všemi jejich důsledky, musí dohnat jinak. Potřebovala nakrmit a ukonejšit neodbytné nutkání v něčem vyniknout, upoutat na sebe pozornost tím, co umí, dokáže. Co druhé osloví. Co ocení.

Jenomže děda Vojtěch měl měřítko jejího talentu nastavené jinak než učitel na konzervatoři, kam začala docházet. Nudná teorie a pár netaktně vyslovených výtek jí vzalo chuť a elán, a když zaslechla, jak se její učitel baví s jiným a vykládá mu, jaká je škoda, že ten skrček nebude na pódiu působit dobře, housle odložila. Děda nechápal. A nechápe dodnes.

To krásné ráno pachů této vzpomínky snadno zahnilo. Protože úžasný muž, se kterým jí osud nachystal setkání daleko od jejího domova, stále hovořil, vyprávěl o svém rodném městě na pobřeží Atlantského oceánu.

O místech, která navštívil, i o těch, kam se chystá.
O svých plánech a ambicích.

Znepokojilo ji pomyšlení, že nezaznělo nic o tom, že by v nich měla mít nějaké místo. Zároveň se zastyděla sama před sebou, že to očekává od člověka, kterého zná sotva pár hodin. Ale pak se utvrdila v tom, že toto setkání je natolik výjimečné a že takový nárok namísto je. Vzpomněla si, jak při jednom z rozhovorů dědy Vojty a jeho přítele, kněze Jaroslava, zaznělo něco o tom, že Bůh při stvoření předjímal to, co lidstvo v čase, který mu bude přidělován, bude prožívat. Jako celek i každý jednotlivec. Děda to zpochybňoval, jako téměř všechno, čím argumentoval kněz během jejich častých debat i filozofických úvah, při kterých měl v Soniných očích její děda svým racionálním a pragmatickým přístupem vždycky navrch.

Ale tam, na pobřeží, v blízkosti George, začala chápat význam slova předjímat. Předjímalala jejich společný osud. Protože z toho muže vyzařovalo něco natolik zvláštního, tajuplného, znepokojivého a plného příslibů, že jejich setkání zákonitě nemohlo být jen nahodilost. Byla si jistá, že to, co prožívá, a to, co je čeká, je a bude tak, jak má být. Jak je předurčeno.

Ale nedařilo se jí uspat zneklidňující předtuchu. Čas, který se od jejího příjezdu líně převaloval, se po setkání s Georgem rozeběhl jako splašený kůň. Pochopila, že teď musí naplno prožít a vstřebat každou společně strávenou vteřinu. Snad i proto sama hovořila málo, soustředěně příkyvovala a hltala každé jeho slovo. Na konci jeho vět už nečekala otazník, byla vděčná, že ji nevyzývá k tomu, aby se rozhovořila o sobě, protože věděla, že by se potupně zalykala nervozitou, studem a žádostivostí.

Pocit doposud nepoznaného byl intenzivní a pohlcující.

Nevěděla, jestli to, co prožívá, je štěstí, okouzlení, da-
nost, touha nebo všechno zároveň.

Další ráno, když se ve stejnou hodinu sešli, znovu ho-
vořil o místech, která procestoval. Dokázal mluvit tak
plasticky a barvitě, až měla pocit, že tam všude s ním
byla. Scházeli se každý den, nesčítelněkrát procházeli
tam a zpátky krátký úsek pláže, a nebýt vln, jež smýva-
ly jejich stopy, zůstala by na pobřeží jejich vlastní cesta.
Kráčeli kousek od sebe a ve chvílích, kdy se jejich ro-
zevláté paže k sobě přiblížily, vnímala sálání jeho těla.
Styděla se za svoje zlatavé chloupky na předloktí, která
se k němu vzpínala, i za touhu, která ji ochromovala.

Týden před jejím odjezdem se jako obvykle sešli u mo-
la. Ale tentokrát nevyšlapávali prchavou cestičku v pís-
ku. Vzal ji za ruku a ona měla co dělat, aby potlačila
zajíknutí. Vedl ji za městečko. Šla jako ve snách. Ohléd-
la se směrem k pobřeží, kde vítr vzedmul vlny, a jí při
tom pohledu náhle přišlo symbolické, že končí čas po-
míjivosti. Směřovali k něčemu novému, uchopitelnému.
Kráčeli do kopce. Ostré, rozpálené kameny se jí prodí-
raly přes podrážky k chodidlům. Nechtěla přiznat bo-
lest. Její podvědomí skřehotalo cosi o tom, že dnešní
den, 24. srpen 1937, je jen a jen jejich den, a ona ne-
smí osudu, životu, počasí, ničemu a nikomu dovolit, aby
ho narušil. Pokazil. Kopec byl posetý kameny s přímě-
sí slídy, která v tisících hvězdiček blýskavě odpovídala
slunci na pozdrav.

Stoupání se stalo strmějším a horko sálo z jejich těl
pot. Soňa se potřebovala zastavit, vydýchat se, ale George
zlehka kráčel před ní, stále něco vyprávěl a ona nesta-
čila svěžím krokům jeho dlouhých nohou. Byla vděč-
ná za ostrý úlomek kamene, který se jí zavrtil do pa-
ty a spustil rudý potůček. Dal jí příležitost posadit se

a odpočinout si. Nejen to. Zavázal jí nohu kapesníkem a uchopil ji do náručí.

„Už je to jenom kousek,“ říkal tajemně a díval se kamsi nahoru do míst, kde rostla skupinka akátů. Připadala si jako hrdinka romantického filmu, kapesník uvázaný na její noze vykreslil červené mapky a ona si položila hlavu na Georgeovo rameno. Nesl ji. Zlehka. Jako nic. Byla mu bliž, chvěla se, ale dokonalé kouzlo a jímavost té chvíle jí kazilo pomyšlení, že v jeho náručí musí působit jako dítě. Nepochůdče. Ne jako žena. Neodvážila se posunout fotoaparát, který měl zavěšený na krku a který ji tlačil. Ani se nezadýchal, díval se před sebe, hovořil o překvapení, jež tu včera objevil a jež jí chce ukázat a podělit se s ní o místní zajímavost. Za skupinou akátů se náhle objevila kaplička.

„Stojí tu už víc než tři sta let. Miluju Evropu, už jen kvůli stavbám, které jsou nasáklé časem.“ S obdivem hleděl na chátrající kapli splenou z odrolených cihel a kamení. „Vidíš tyhle atributy - dole mě místní poučili, že je to kaple Nejsvětější Trojice.“

Posadil ji na kámen, a aniž by se na ni podíval, fascinovaně si prohlížel zanedbanou stavbu.

„Dřív tady vyvěral léčivý minerální pramen, ale údajně hned, jak začala světová válka, vyschl.“ Stále se nedíval na ni, ale na kapličku, obcházel ji, dotýkal se jí a fotil ji z různých úhlů. Jako by tam Soňa nebyla.

„Víš, co mě často napadá?“ nečekal na odpověď a s pohledem plným zaujetí stále hleděl na polorozpadlou stavbu. „Že bych chtěl mít možnost v povzdálí postávat a pozorovat, co se tu po ta staletí dělo. Jak ji ti lidé stavěli, jak vypadali, jak byli oblečení, o čem si povídali, jaké starosti a nemoci je trápily, jaké prosby tady vyslovili. Kolik a jak jich bylo vyslyšeno. Nebo spíš

kolik zařídila náhoda a o co, jestli vůbec, se přičinila Svátá Trojice,“ začal se smát vlastním úvahám.

Soňu mrzelo, že stále mluví k sobě, vlastně jen přemýšlí nahlas. Chtěla mu říct, že sem nahoru nejspíš moc lidí nechodilo, možná jen při nějakých poutích. Vždyť tu už nezůstal ani náznak cesty a kaplička choulící se v náletu dřevin působí opuštěně. Zpustle. Ale nevysloвила to, pokoušela se s ním sdílet jeho nadšení. George pobíhal kolem kapličky, prohlížel si detaily, sypající se drť, která kdysi držela všechny kameny, cihly a ozdobné prvky pohromadě, popraskanou zem před malým oltářem, pokroucený jehličnan rostoucí ze sutiny, šedý, nakloněný kříž na vršku zchátralé střechy.

Spokojeně si pohvizdoval. Z každé nedokonalosti byl nadšený, prohlížel si je ze všech úhlů, než je vyfotil. Konečně skončil a zavěsil si fotoaparát na krk. Vrátil se k ní.

„Taky vidíš tu prostou, ale přitom fascinující krásu všude kolem? Úžasné,“ rozmáchl se, ale než si mohl všimnout, že se usmála a přikývla, zahleděl se směrem k moři. Odmlčel se. Chtěla říct něco hezkého, využít chvíle, kdy nehovoří, skulinky pro sebe, ale najednou jí připadalo všechno z toho, co ji napadalo, příliš nedůležité a hloupé.

„Neumím si představit, že jednou nebude nic, když je na světě tolik krásy, možností, nabídek, šancí,“ promluvil konečně znovu a ona rozpačitě přikývla. Sehnul se k ní.

„Bolí?“ dotkl se její nohy a ten dotyk projel celým jejím tělem. Byla plná vděku za jeho zájem, ty předcházející minuty, kdy měla pocit, že pro něj neexistuje, byly nesnesitelné.

„Nic to není,“ pohladila ho. Zachytil její ruku a přitáhl k sobě. „Sophi, Sophie, nezavírej oči,“ nabádal ji

a sám hleděl za ni směrem k moři, jehož hladina se vyzdobila bílou pěnou na temně modrém, vláčně se hou-pajícím podkladu.

George... Její George. To on, jedině on, uměl tak hezky vyslovit její jméno. Pravé, italské jméno, které dostala od své matky, kterou si nemohla ani pamatovat, na konci nejstrašnější války v dějinách lidstva. Měkce mu vyplouvalo z úst. Vydechoval ho do její tváře.

Tenkrát v poledne 24. srpna, téměř na minutu přesně před sedmi lety, se rozvoněly plané růže. Tu vůni má stále v hlavě, nedere se z kytice z trhu, kterou nechala v chladu chodby, ale vyplouvá z jejích vzpomínek, krásných tak, že při nich nemůže ani dýchat. Tenkrát byla jejich pokožka slaná, sůl vnímala i na rtech, mísila se s jemnými, zatoulanými zrnky písku. Pamatuje si každé slůvko, pohyb, detail toho dne, připomíná si je, přehrává si je jako filmovou smyčku, a i tak se bojí, aby čas nebo nespolehlivá paměť něco z toho nevymazaly nebo nezkreslily.

„Sophi, Sophie,“ vydechoval její jméno. Jméno, pro které v Československu nebylo místo. Slušelo tomuto místu. Jeho ústům. Lahodilo jí samé.

Pocítila potřebu vyslovovat to jeho, ale stud vyvěrající z přemíry roztouženosti jí ho dovolil říct jen v češtině. „Jiří, Jiříku,“ zavzlykala v okamžiku krátké bolesti, kterou se loučila s odcházejícími zábranami. Zem drtily její paty i jeho špičky a zemina se nabalovala na vlhká těla. Dívala se na jeho ucho, kterým prosvítaly sluneční paprsky a obnažovaly tenoučké žilky. Vynořovalo se z blankytné oblohy nazdobené několika osamělými mraky. Přestala vnímat hrudky jílu i kamínky vrývající se do jejích zad. Zasychající stébla trávy přestala šimrat. Neúnavný zpěv cikád pohltit prostor. Neexistovalo nepohodlí. Jen údiv. A on.

A potom, když její jméno doznělo, se položil na záda kousek od ní. Už se nedotýkali. Mlčel. Konečně se odvážila opřít o lokty. Koutkem oka zahlédla jeho uvolněnou tvář. Pak její pohled přitáhla střecha kapličky, na které se bortil kříž padající ke straně. Napadlo ji, jestli je to náhoda, či přece jenom řízení kohosi nad nimi, které je zavedlo sem, na toto zapomenuté, tajuplné místo. Ačkoliv stejně jako otec i děda zpochybňovala Boží existenci, pro jistotu v duchu poděkovala Svaté Trojici, o které měla jen mlhavou představu. Vyjádřila němý vděk za zázrak, který tam prožila.

Začalo ji bolet za krkem. Její oči sklouzly na obnažené nohy. Posadila se, stáhla sukni a poprvé v životě pocítila závan posvátné bázně. Za to, že rozmlouvala, byť beze slov, s kýmisi nebo možná čímisi, o čem kněz, strýček Jaroslav, hovořival jako o Bohu. Zastyděla se, že to učinila v tomto živočišném stavu, kdy byla celá rozpálená, obnažená a zahlcená čímisi novým, patřícím nejspíš jen do pozemského světa. Ale pak si řekla, že láska zposvátňuje všechno. Sepnula si vlasy a odvážila se podívat Georgeovi do obličeje. Měl zavřené oči, pravidelně oddechoval a ona byla vděčná za minuty, kdy ho mohla nerušeně pozorovat, chránit ho svým stínem před poledním sluncem a odhánět dorážející hmyz.

Když se odpoledne vrátila do svého pronajatého pokojíku v domku se zahrádkou plnou ibišků nedaleko pobřeží, přestali ji znepokojovat komáři a další hmyz, kteří jí doposud ztrpčovali život a nutili ji na ně pořádat hon. Původně čisté, bílé stěny se staly důkazem jejich krátké existence. Zahleděla se na rozespalou můru v koutě nad postelí a to, co jí ještě před několika hodinami připadalo odporné, její šedohnědé, nudně nenápadné tělo, začalo při pozorném pohledu zblízka vykreslovat

zajímavou, plastickou kresbu a odkrývat vyladěné odstíny na sametových křídlech. Dokonce i přední nohy pokryté huňatými chloupky se najednou zdály být zajímavé. Opatrně vzala můru do ruky, vypustila ji oknem a sledovala, než se ztratila v listech citroníku.

V noci, oči otevřené do tmy, si promítala každý okamžik odcházejícího dne. Usmívala se. Hladila si tělo, které si pamatovalo každý jeho dotek. Napadlo ji, že ty přílivy blaženosti, tak krásné, pohlcující i tíživé zároveň, bude nejspíš to, o čem druzí hovořívají jako o štěstí. A najednou jí přišlo nespravedlivé, že ačkoliv je to tak přirozené, samozřejmé a snadné, jí to bylo dosud upřeno. Snoubila se v ní poblouzněnost, pýcha, ublíženost a touha, až se tato podivná kombinace přelila do zmatku, který svíral hrud', rozhoupal žaludek a definitivně zahnal spánek.

A protože toho bylo víc, než se do ní ten den vešlo, vstala a vyšla na pobřeží. Bolest, kterou bosým chodidlům způsobovaly škeble, písek a oblázky, vnímala jako příjemnou, nohy si nechala laskat mořem, které ji k sobě nalákalo celou. Měsíc i hvězdy se ztratily, vánek ustoupil větru a na doposud klidnou hladinu začaly dopadat miliony kapek. Pocítila vděk k dědovi Vojtovi i k tátovi Františkovi, kteří ji proti její vůli naučili plavat. Tolik se na ně tehdy zlobila. Popuzovaly ji jejich řeči o tom, že ji plavání posílí a upevní jí zdraví. Zpěchovala se ukazovat a máčet v nahnědlé Chrudimce svoje poloobnažené tělo, které neměla ráda. Ale když zjistila, že z jejich spolužáků to umí jen málokdo, dalo jí to pocit převahy. Bylo toho tak málo, v čem je, kromě znalostí a schopnosti snadno se učit, mohla převýšit. Teď lehce kopírovala pobřeží, její tělo i mysl byly svobodné a kapky, které dopadaly na hladinu, vytvářely plastickou mozaiku

zahalenou tmou a doprovázenou šepotem plným příslibů. Nemohla se nabažit volnosti a pocitu, že jí osud začal servírovat ničím neohraňené možnosti. Hluboké, daleké, lákavé, opojné, vzrušující i nebezpečné jako všechna moře, země i krajiny světa. Je toho tolik, co jí nabízí. Co může... Co jí tak dlouho sobecky odepíral. Co je její nárok.

Ještě vlhká ulehla do své postele a příjemná únava jí dopřála krátký spánek. Probudila se s úsměvem.

Stud, který jeho dotyky uspaly v to srpnové poledne, se nesměle ozýval následující den, kdy ji George fotil krátce po západu slunce. Ale úplně zmizel a přeměnil se v pýchu, když jí později ukazoval fotografie s jejím aktem. Na něm v šeru ležela na vlhkém molu a obrys jejích drobných řader se tyčil k vycházejícím hvězdám.

„Není vidět téměř nic, a přesto je v té fotografii všechno, co tam má být,“ nadšeně mísil angličtinu s italštinou. Rozuměla. Jako pokaždé. Georgeovi by přece rozuměla každé slovo, i kdyby ho vyslovil třeba v turečtině. Přesto se na sebe zlobila, že neumí ještě lépe jeho rodnou řeč, co když jí přece jenom unikl nějaký zajímavý detail z toho, o čem hovořil? A co když ji vyzve k tomu, aby vyprávěla o sobě, o své malé zemi ve vnitrozemí, co když jednou přijde řeč na její nemoci, které má moře zažehnat? Bude jí stačit slovní zásoba?

Zazlívala dědovi Vojtěchovi, že ji učil jen německy a italsky a dbal o to, aby od něj pochytila i něco z řečtiny. Nebyl dost prozíravý na to, aby ji přitáhl také k angličtině, tu se sama začala učit až loni. Nelíbila se jí tolik jako francouzština, kterou měli na gymnáziu, ale těšilo ji, že by se dokázala dorozumět mnoha jazyky, jejichž učení jí šlo snadno. Vnímala to jako výhodu, která povzbuzovala její touhu studovat. Kdekoliv v Evropě, kde

získá stipendium. Protože to, o co ji příroda ošídila na těle, jí vynahradila chytrou hlavou. Lehce zvládala učivo reálného gymnázia navzdory tomu, že ji nemoc častokrát donutila několik týdnů zůstat doma. Vizuální paměť spolehlivě uchovávala přečtené informace a s tím, co bylo potřeba odvodit nebo vypočítat, a přece jenom jí činilo potíže, jí ochotně pomáhal děda, mimořádně vzdělaný a zkušený kantor. Pyšný na „svoji“ premiantku, pro kterou její vyučující a jeho kolegové měli vždycky jen slova chvály.

Ale to ještě Georgeovi nestačila říct. Vlastně ani nechtěla. Neptal se, nejspíš z ohleduplnosti a taktu. Muži jeho formátu a nadhledu přece nevyzývají. Beztak v jeho přítomnosti raději poslouchala. Obdivovala jeho vědomosti, názory i nápady. Ale znepokojilo ji, když se zmínil o tom, že ho to začíná pomalu táhnout zpět do vlasti a možná i k dalším dobrodružstvím, tentokrát v armádě. Ale pak se rozvyprávěl o Indii a Nepálu a Soňa si uvědomila, že ať se vydá kamkoliv nebo zůstane zde, nic se nemění na tom, že se jejich společný čas tady blíží ke konci.

„Nikdy jsem neviděla tak hezké fotografie,“ vyklouzlo z ní, když jí je postupně podával z velkých, pevných desek opatřených modrými tkanicemi. Byla ráda, že česky. Zastyděla se za svoji neskromnost - vždyť na nich byla ona, dívka, která má k dokonalosti tak daleko. S tváří s ostrými rysy a pichlavýma očima. Příliš drobná. Zraněná krutými poznámkami o její nedodělanosti, jízlivostmi těch, kteří ji neměli rádi nebo jen hloupě žertovali či měli potřebu ubližovat. Šuškali si o ní a jejich krutá slova se jí zavrtala do hlavy, připravená kdykoliv se vynořit a zabolet. Ale tam, obklopená hlasy racků a šuměním moře, prohrátá sluncem a opojená nepřeborným množstvím vjemů a láskou, zmlkla. Tam. Tehdy.